

Farvandet omkring Vigelsø

Mellem Vigelsø og Klintebjerg er fjorden op til 7,5 m. dyb, for her løber sejlrunden til Odense Havn. Mod syd og øst er vandet lavt, og i lavvandede perioder fremtræder dette område næsten som et vadehav.

Skov

På den nordlige del af øen er der plantet 25 ha skov. Det er mest egeskov, men du kan også se bøg og lind. I skovbrynet findes mange forskellige danske buskarter, bl.a. slåen, benved og kvalkved. Det giver en varieret skov, med levesteder for flere plante- og dyrearter, og gode muligheder for friluftsliv.

Strandeng

Langs kysten vokser planter der kan tåle salt, bl.a. strand-kvan, strand-malurt og læge-kokleare. Det inddæmmede areal er genskabt som strandeng. Ved at lukke saltvand ind begunstiges strandengens særlige flora af salttålede planter, og det sikres at der sommeren igennem er lavvandede småsøer, hvor vade-fuglene kan søge føde. Kreaturer og høslæt holder græsset kort, og herved skabes bedre betingelser for strandengens fugle og blomster.

Fiskehejre

Dyrelivet

På Vigelsø yngler mange forskellige fugle bl.a. edderfugl, knobsvane, sølv-måge, havterne, hættemåge, strandskade, vibe, gravand og fiskehejre. Allerede det første år efter etableringen af strandengen på sydøen vendte klyden talstærkt tilbage for at yngle. Forår og efterår raster mange forskellige vadefugle og ænder i området. I fugletårnet er opsat plancher der orienterer om fuglene.

I isvintre går ræve og rådyr til Vigelsø over isen. Rævene er hårde ved de ynglende fugle idet de æder æg og unger. Derfor drives der jagt på rævene. Der er fast bestand af rådyr og harer på Vigelsø.

På og i vadeerne rundt om Vigelsø findes et meget rigt dyreliv. Slikkrebs, børsteorme, snegle og muslinger er vigtige fødekilder for de mange fugle.

Sådan kommer du til Vigelsø. Der er busforbindelser til Otterup, hvorfra der på skoledage er flere afgange til Klintebjerg. Den regionale cykelrute nr. 32 passerer Klintebjerg.

Fyns Amt sejler efter sejlplan til Vigelsø fra Klintebjerg. Sejlplanen er ophængt på Klintebjerg Havn og fås ved henvendelse til Fyns Amt, tlf. 65 56 18 31 eller til Skov- og Naturstyrelsen, Fyns Statsskovdistrikt, www.skovognatur.dk/fyn.

Grupper på over 30 personer, der selv tager til Vigelsø, eller grupper, der ønsker at bestille færgen, skal henvende sig til Fyns Statsskovdistrikt.

Fjordbåden Svanen sejler også til Vigelsø. Der er sejlplan på havnen i Klintebjerg – eller kontakt Svanen på tlf. 65 97 70 61 eller 40 34 10 07.

Hvis du selv sejler til Vigelsø kan du lægge til ved pontonbroen nord for molehovedet. Af hensyn til fuglene bør du ikke gå i land andre steder. Selve molehovedet er forbeholdt offentlig sejls og pram.

Velkommen til Vigelsø

Her kan du opleve en ø, der er givet tilbage til naturen. Indtil 1990 blev her drevet intensivt landbrug. Der er afmærket en 2,3 km. lang vandretur i skoven på nordøen. Fuglene på sydøens strandenge og langs strandkanten er sårbare overfor forstyrrelser. Derfor er der færdselsforbud på sydøen hele året. Gå på stierne, og se på fuglene fra fugletårnet eller fugleskjulet.

Klyde

Udstilling: I fodermesterhuset ved molen er der en udstilling, hvor du kan få oplysninger om naturen, historien og naturgenopretningen på Vigelsø.

Naturskole: Der har tidligere ligget en firelænget gård på Vigelsø. Nu er kun hovedbygningen og hestestalden tilbage. Munkebo, Odense og Otterup Kommuner har indrettet den gamle hovedbygning til naturskole. Naturskolen formidler fjordens og øens natur og viden om at færdes i naturen. Henvendelser angående naturskolen skal ske til Odense Skolevæsen, Slotsgade 5, 5000 Odense C., tlf. 66 13 13 72.

Overnatningsmuligheder: For spejdere og andre friluftorganisationer er der mulighed for overnatning på lejrpladsen på nordøen, efter aftale med Fyns Statsskovdistrikt. På Vigelsøs nordende er der en primitiv overnatningsplads der er forbeholdt familier og smågrupper med højst 12 deltagere. Brug af denne plads kræver ikke tilladelse, og pladsen kan ikke reserveres. Der må maksimalt overnattes én nat. Ved brug af pladsen kan man lægge til med kano eller tilsvarende lige ved pladsen.

Handicapforhold: På grund af sejladsen er Vigelsø ikke let tilgængelig for dårligt gående eller brugere af kørestol.

Vigelsø administreres af Skov- og Naturstyrelsen som lokalt kan kontaktes ved Fyns Statsskovdistrikt, tlf. 62 65 17 77 eller www.skovognatur.dk/fyn

● Vigelsø

Serien »Vandreture« er foldere over udvalgte natur-områder. De kan fås på biblioteker og turistbureauer, samt ved indgangene til mange af områderne. Se også www.skovognatur.dk

Miljøministeriet Skov- og Naturstyrelsen

- forvalter statsejede skove og andre naturområder i hele landet
- tager ved driften hensyn til befolkningens friluftsliv, produktion af træ og beskyttelse af natur- og kulturværdier.

**Skov- og Naturstyrelsen forvalter
190.000 ha skov- og andre naturområder**

Vigelsø Odense Fjord

095-0507 (Revideret 2005) Forside: Poul Andersen. Vignetter: Ole Rungge. Grafisk tilrettelæggning og kort: Parabole ApS. Tryk: Scamprint A/S. Denne tryksag bærer det nordiske miljømærke Svanen. Licensnr. 541 006

**Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Vandreture nr. 95**

Vigelsø

Indtil 1873 var Vigelsø på 66 ha. På kortet kan du se den gamle kystlinie. Dengang var der et stort lavvandet område syd for øen. Her lå øerne Store og Lille Ægholm. Ved at forbinde Vigelsø og disse småøer med diger, blev der indvundet og afvandet 66 ha fjordbund. I de første år blev området brugt til græsning for heste, får og kreaturer. Med tiden blev teknikken for afvanding mere effektiv. Efter 1968 har næsten hele øen været dyrket med korn og andre landbrugsafgrøder, i alt 120 ha.

Miljøministeriet købte øen i 1990 og iværksatte et stort naturgenopretningsprojekt. Specielt kan nævnes at Store Ægholm i 1993 blev skilt fra Vigelsø ved en omlægning af diget. Store Ægholm blev herved atter en lille ø til gavn for både de ynglende fugle og fugle på træk.

Fra 1993 - 2005 var der adskilte områder med saltvand og ferskvand på sydøen. På grund af kraftigt svingende vandstande og store udsving i saltindholdet kunne der ikke etableres sig et stabilt fødegrundlag for fuglene. Derfor blev vandforholdene på sydøen ændret i 2005. Alle vandområder på sydøen er nu saltvand. Ved højvande løber der saltvand ind ved Vesterhoved. Ved lavvande løber vandet ud ved Store Ægholm. Ændringen har også medført en højere vandstand på sydøen. Gennemstrømningen af saltvand betyder en mere stabil vandstand og etablering af et bedre fødegrundlag for fuglene. I forbindelse med ændringen af vandforholdene blev der foretaget renovering af digerne omkring sydøen.

Odense Fjord er vigtig for fugle

Vigelsø og størstedelen af Odense Fjord er så vigtig for ynglende og rastende vandfugle, at området er udpeget som et EF-fuglebeskyttelsesområde og habitatområde. Det indebærer, at staten og andre ejere skal passe særligt på området og gerne forbedre fuglenes levevilkår.

Naturgenopretningen på Vigelsø er en sådan forbedring. Den har fået forsvundne ynglefugle til at vende tilbage og givet bedre betingelser for de rastende vinterfugle.

Gravand

Odense Fjord Vildtreservat

For at sikre Odense Fjord som raste-, fouragerings-, og yngleområde for vandfuglene, blev der i 1996 oprettet et vildtreservat gældende for hele fjorden. Reservatbestemmelserne sætter en række forbud og begrænsninger i mulighederne for motorbådsejllads, jagt og færdsel. Bestemmelserne fremgår af specialkortet, der er indsat i folder-kortet.

Skov- og Naturstyrelsen varetager den daglige drift af reservatet. Til reservatet er tilknyttet en tilsynsførende. En lokal brugergruppe følger hvordan reservatordningen fungerer. Skov- og Naturstyrelsen overvåger udviklingen af fuglelivet i reservatet – også andet dyreliv og plantelivet overvåges på Vigelsø.

